

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
YVES BOT
prednesené 11. septembra 2014¹

Vec C-424/13

**Zuchtvieh-Export GmbH
proti
Stadt Kempten**

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Nemecko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Poľnohospodárstvo — Nariadenie (ES) č. 1/2005 — Ochrana zvierat počas prepravy — Preprava zvierat z členského štátu do tretej krajiny — Článok 14 ods. 1 — Kontrola plánu prepravy, ktorú vykonáva príslušný orgán miesta odoslania pred dlhými cestami — Kapitola V prílohy I — Ustanovenia o intervaloch napájania a kŕmenia, ako aj o dĺžke trvania cesty a čase odpočinku — Uplatňovanie týchto ustanovení na úsek prepravy, ktorý sa uskutočňuje mimo územia Únie“

1. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu nariadenia Rady (ES) č. 1/2005 z 22. decembra 2004 o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností a o zmene a doplnení smerníc 64/432/EHS a 93/119/ES a nariadenia (ES) č. 1255/97².
2. Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Zuchtvieh-Export GmbH (ďalej len „Zuchtvieh-Export“) a Stadt Kempten (mesto Kempten, Nemecko) vo veci rozhodnutia o odmietnutí colne vybaviť zásielku hovädzieho dobytku predtým, ako bude prepravená z mesta Kempten do mesta Andižan (Uzbekistan), ktoré Stadt Kempten prijalo ako príslušný orgán miesta odoslania.
3. Nariadenie č. 1/2005 ukladá organizátorovi dlhej cesty, aby príslušnému orgánu miesta odoslania predložil plán prepravy, ktorého oddiel 1 musí obsahovať plánovanie zamýšľanej cesty. V tomto plánovaní musia byť zahrnuté najmä plánované oddychové miesta, prekladiská a výstupné miesta. Otázka nastolená v prejednávanej veci tkvie v tom, či v prípade úseku cesty, ktorý sa uskutočňuje medzi výstupným miestom na území Európskej únie a treťou krajinou určenia, je organizátor tejto cesty povinný dodržiavať požiadavky na dĺžku trvania cesty a čas odpočinku, ktoré sú stanovené v kapitole V prílohy I k nariadeniu č. 1/2005.
4. V týchto návrhoch navrhnem Súdnemu dvoru, aby rozhodol, že nariadenie č. 1/2005 sa má vykladať v tom zmysle, že pokiaľ ide o úsek cesty, ktorý sa uskutočňuje medzi výstupným miestom na území Únie a treťou krajinou určenia, neukladá organizátorovi dlhej cesty do tretej krajiny, aby v rubrike 6 oddielu 1 plánu prepravy uviedol informácie o dĺžke trvania cesty a čase odpočinku v súlade s požiadavkami, ktoré sú stanovené v kapitole V prílohy I k tomuto nariadeniu alebo v súlade so všeobecnými podmienkami prepravy zvierat stanovenými v článku 3 uvedeného nariadenia.

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — Ú. v. EÚ L 3, 2005, s. 1.

5. Z toho podľa môjho názoru vyplýva, že článok 14 ods. 1 písm. a) bod ii) a článok 14 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 1/2005 sa majú vykladať v tom zmysle, že príslušný orgán miesta odoslania nemôže odmietnuť opečiatkovať plán prepravy z dôvodu, že informácie zapísané v tomto pláne, ktoré sa vzťahujú na úsek cesty, ktorý sa uskutočňuje medzi výstupným miestom na území Únie a treťou krajinou určenia, nie sú v súlade s požiadavkami stanovenými v kapitole V prílohy I k tomuto nariadeniu ani so všeobecnými podmienkami prepravy zvierat stanovenými v článku 3 uvedeného nariadenia.

I – Právny rámec

6. V rámci tohto návrhu sú podstatné nasledujúce ustanovenia nariadenia č. 1/2005.

7. Článok 1 ods. 1 tohto nariadenia vymedzuje rozsah jeho pôsobnosti takto:

„Toto nariadenie sa vzťahuje na prepravu živých stavovcov, ktorá sa uskutočňuje v rámci Spoločenstva, ako aj na špecifické kontroly, ktoré vykonávajú úradníci pri zásielkach, ktoré vstupujú na colné územie Spoločenstva alebo ho opúšťajú.“

8. Článok 2 nariadenia č. 1/2005 obsahuje určité vymedzenia pojmov medzi nimi aj:

„d) ‚miesto hraničnej kontroly‘ je akékoľvek kontrolné miesto určené a schválené v súlade s článkom 6 smernice 91/496/EHS na účely vykonávania veterinárnych kontrol zvierat prichádzajúcich z tretích krajín na hranicu územia Spoločenstva,

...

f) ‚príslušný orgán‘ je ústredný orgán členského štátu, ktorý má právomoc vykonávať kontroly pohody zvierat alebo akýkoľvek orgán, na ktorý bola táto právomoc prenesená,

...

h) ‚kontrolné miesta‘ sú kontrolné miesta uvedené v nariadení (ES) č. 1255/97,

i) ‚výstupné miesto‘ je miesto hraničnej kontroly alebo iné miesto určené členským štátom, z ktorého zvieratá opúšťajú colné územie Spoločenstva,

j) ‚cesta‘ je celá preprava od miesta odoslania do miesta určenia vrátane vykladania, ustajnenia a nakladania, ktoré sa uskutočnia na zastávkach cesty;

...

m) ‚dlhá cesta‘ je cesta presahujúca 8 hodín, ktoré začínajú plynúť, keď sa presunie prvé zviera zásielky;

...

s) ‚miesto určenia‘ je miesto, kde sa zvieratá vykladajú z dopravného prostriedku a kde:

i) sú ustajnené najmenej 48 hodín pred časom odoslania, alebo

ii) sú porazené,

t) „oddychové miesto alebo prekladisko“ je akákoľvek zastávka počas cesty, ktorá nie je miestom určenia vrátane miesta, kde zvieratá zmenia dopravný prostriedok, pričom sa môžu tiež preložiť;

...

w) „preprava“ je presun zvierat uskutočnený jedným alebo viacerými dopravnými prostriedkami a súvisiace činnosti vrátane nakladania, vykladania, presunu a odpočinku, pokiaľ nie sú zvieratá vyložené na mieste určenia,

...“

9. Článok 3 nariadenia č. 1/2005 s nadpisom „Všeobecné podmienky prepravy zvierat“ stanovuje:

„Žiadna osoba nesmie prepravovať zvieratá alebo uskutočňovať prepravu zvierat spôsobom, ktorý im môže zapríčiniť zranenie alebo nadmerné utrpenie.

Naviac je potrebné dodržať tieto podmienky:

a) vopred sa prijímú všetky potrebné opatrenia na minimalizovanie dĺžky cesty a zabezpečenie potrieb zvierat počas nej,

b) zvieratá sú zdravotne spôsobilé absolvovať cestu,

...

f) preprava na miesto určenia sa uskutočňuje bezodkladne, pričom sa pravidelne kontrolujú a udržiavajú podmienky pohody zvierat,

...

h) zvieratám sa v primeraných intervaloch poskytuje voda, krmivo a odpočinok v množstve a kvalite primeranej pre ich druh a veľkosť.“

10. Článok 5 nariadenia č. 1/2005 s nadpisom „Povinnosti súvisiace s plánovaním prepravy zvierat“ v odseku 4 uvádza, že „pri dlhých cestách medzi členskými štátmi a s tretími krajinami, pri ktorých sa prepravujú iné ako registrované domáce nepárnokopytníky a domáci hovädzí dobytok, ovce, kozy a ošípané, sú prepravcovia a organizátori povinní dodržiavať ustanovenia o protokole o ceste, ktoré sú ustanovené v prílohe II“.

11. Článok 14 nariadenia č. 1/2005 s nadpisom „Kontroly a iné opatrenia súvisiace s plánom prepravy, ktoré vykonáva príslušný orgán pred dlhými cestami“ v odseku 1 stanovuje:

„V prípade dlhých ciest medzi členskými štátmi a s tretími krajinami [, ako aj z a do tretích krajín – *neoficiálny preklad*], pri ktorých sa prepravujú domáce nepárnokopytníky a domáci hovädzí dobytok, ovce, kozy a ošípané, príslušný orgán miesta odoslania:

a) uskutoční zodpovedajúce kontroly, pri ktorých overí, či:

i) prepravcovia uvedení v pláne prepravy majú príslušné platné povolenia prepravcu, platné osvedčenia o schválení pre dopravné prostriedky používané na dlhé cesty a platné osvedčenia o spôsobilosti pre vodičov a sprievodcov,

ii) je plán prepravy predložen[ý] organizátorom pravdiv[ý] a či preukazuje súlad s týmto nariadením,

- b) v prípade, že výsledok kontrol ustanovených v písmene a) nie je uspokojivý, požiada organizátora, aby zmenil plán zamýšľanej dlhej cesty tak, aby bol v súlade s týmto nariadením,
- c) v prípade, že výsledok kontrol ustanovených v písmene a) je uspokojivý, príslušný orgán opečiatkuje plán prepravy,
- d) čo najskôr zašle podrobnosti o predpokladaných dlhých cestách ustanovených v pláne prepravy príslušnému orgánu miesta určenia, výstupného miesta alebo kontrolného miesta pomocou systému výmeny informácií uvedeného v článku 20 smernice 90/425/EHS.“

12. Článok 15 nariadenia č. 1/2005 s nadpisom „Kontroly vykonávané príslušným orgánom v ktorejkoľvek etape dlhej cesty“ v odseku 1 stanovuje, že „príslušný orgán v ktorejkoľvek etape dlhej cesty vykoná zodpovedajúce náhodné alebo cielené kontroly s cieľom overiť, či sú nahlásené časy cesty pravdivé a či je cesta v súlade s týmto nariadením, a najmä či dĺžka trvania cesty a čas odpočinku zodpovedajú obmedzeniam ustanoveným v prílohe I kapitole V“.

13. Článok 21 nariadenia č. 1/2005 s nadpisom „Kontroly na výstupných miestach a hraničných kontrolných miestach“ znie:

„1. ... úradní veterinárni lekári pri príchode zvierat na výstupné miesta alebo hraničné kontrolné miesta skontrolujú, či sú zvieratá prepravované v súlade s týmto nariadením, najmä:

- a) či prepravcovia predložili kópiu platného povolenia...,
- b) či vodiči cestných vozidiel prepravujúcich domáce nepárnokopytníky a domáci hovädzí dobytok, ovce, kozy a ošípané alebo hydinu a sprievodcovia predložili platné osvedčenie o spôsobilosti...,
- c) či sú zvieratá spôsobilé pokračovať v ceste,
- d) či dopravné prostriedky, ktorými majú zvieratá pokračovať v ceste, sú v súlade s ustanoveniami prílohy I kapitoly II, a ak je to primerané v súlade s ustanoveniami prílohy I kapitoly VI,
- e) či v prípade vývozu prepravcovia preukázali, že je cesta z miesta odoslania do prvého miesta vyloženia v krajine konečného určenia v súlade s medzinárodnou dohodou uvedenou v prílohe V pre dotknuté tretie krajiny,
- f) či domáce nepárnokopytníky a domáci hovädzí dobytok, ovce, kozy a ošípané boli alebo majú byť prepravované počas dlhých ciest.

2. V prípade dlhých ciest domácich nepárnokopytníkov a domáceho hovädzieho dobytku, oviec, kôz a ošípaných úradní veterinárni lekári na výstupných miestach a hraničných kontrolných miestach uskutočnia kontroly uvedené v prílohe II oddieli 3 „Miesto určenia“ plánu prepravy a zaznamenajú ich. Príslušný orgán uchováva záznam o uvedených kontrolách a o kontrolách ustanovených v odseku 1... počas troch rokov odo dňa vykonania kontrol.

3. Ak príslušný orgán skonštatuje, že zvieratá nie sú spôsobilé pokračovať v ceste, zvieratá sa vyložia, napoja, nakŕmia a poskytne sa im odpočinok.“

14. Kapitola V prílohy I k nariadeniu č. 1/2005 obsahuje normy týkajúce sa intervalu napájania a kŕmenia, dĺžky trvania cesty a času odpočinku. Pokiaľ ide o hovädzí dobytok, dlhé cesty cestnou prepravou musia po 14 hodinách prepravy zahŕňať v súlade s bodom 1.4 písm. d) a bodom 1.5 tejto kapitoly čas na odpočinok najmenej 1 hodinu, v ktorej priebehu sa dobytok musí napojiť a v prípade potreby nakŕmiť, a potom môže preprava pokračovať ďalších maximálne 14 hodín, po ktorých uplynutí sa zvieratá musia vyložiť, nakŕmiť, napojiť a musí im byť poskytnutý odpočinok najmenej 24 hodín.

15. Príloha II k tomu istému nariadeniu obsahuje ustanovenia o pláne prepravy, ktorý sú podľa článku 5 ods. 4 uvedeného nariadenia povinní viesť prepravcovia a organizátori pri dlhých cestách medzi členskými štátmi, ako aj medzi nimi a tretími krajinami. Tento plán pozostáva z piatich oddielov uvedených v tomto poradí: o plánovaní cesty, o mieste odoslania, o mieste určenia, o vyhlásení prepravcu týkajúceho sa jednak absolvovanej trasy cesty, oddychových miest, prekladísk a výstupných miest, jednak zvierat, ktoré sa počas cesty zranili alebo uhynuli a o prípadných hláseniach o nezrovnalostiach. Táto príloha obsahuje najmä tieto ustanovenia:

- bod 3 písm. e): „Organizátor... zabezpečí, aby plán prepravy sprevádzal zvieratá počas cesty až do miesta určenia, alebo v prípade vývozu do tretej krajiny, aspoň po výstupné miesto“,
- bod 4: „Držiteľia na mieste odoslania a v prípade, že sa miesto určenia nachádza v rámci územia Spoločenstva, tak držiteľia na mieste určenia, vyplnia a podpíšu príslušné oddiely plánu prepravy. Príslušnému orgánu čo najskôr nahlásia všetky výhrady týkajúce sa súladu s ustanoveniami tohto nariadenia, pričom použijú vzorový formulár v oddieli 5“,
- bod 7: „V prípade vývozu zvierat do tretej krajiny prepravcovia odovzdajú plán prepravy úradnému veterinárnemu lekárovi na výstupnom mieste. V prípade vývozu živého hovädzieho dobytká s náhradou sa nevyžaduje oddiel 3 plánu prepravy, ak je podľa poľnohospodárskej legislatívy potrebná správa“,
- bod 8: „Prepravcovia uvedení v oddieli 3 plánu prepravy uchovávajú... a) kópiu vyplneného plánu prepravy,... Doklady uvedené... sa predložia príslušnému orgánu, ktorý prepravcovi vydal povolenie, a na požiadanie príslušnému orgánu miesta odoslania, a to do jedného mesiaca od ich vyplnenia, pričom prepravca ich uchováva počas obdobia minimálne troch rokov odo dňa kontroly. Doklady uvedené v písmene a) sa vrátia príslušnému orgánu miesta odoslania do jedného mesiaca po ukončení cesty, pokiaľ sa nevyužili [navigačné] systémy uvedené v článku 6 ods. 9. ...“

16. Dodatok k prílohe II k nariadeniu č. 1/2005 obsahuje vzory jednotlivých oddielov plánu prepravy.

II – Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

17. Zuchtvieh-Export si prenajala dve nákladné vozidlá na prepravu 62 kusov hovädzieho dobytká z mesta Kempten do mesta Andižan cez Poľsko, Bielorusko, Rusko a Kazachstan, čo je trasa dlhá 7 000 km. Táto preprava sa mala uskutočniť od 23. apríla do 2. mája 2012. Išlo o vývoz bez žiadosti o vývoznú náhradu.

18. V rubrike 6 oddielu 1 plánu prepravy, ktorý bol predložený v rámci žiadosti o colné vybavenie, boli ako jediné oddychové miesta a prekladiská na úseku cesty, ktorý sa uskutočňuje na území dotknutých tretích krajín, uvedené miesta Brest (Bielorusko), ktorého dosiahnutie bolo naplánované na 24. apríla o 13.00 hod., a Karaganda (Kazachstan), ktorého dosiahnutie bolo naplánované na 30. apríla o 15.00 hod., pričom v každom z týchto miest bol naplánovaný odpočinok v dĺžke 24 hodín. Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že medzi uvedenými miestami boli naplánované prestávky, počas ktorých sa zvieratá mali nakŕmiť a napojiť, ale neboli vyložené. Konečný úsek cesty medzi Kanagandou a Andižanom mal trvať ďalších 29 hodín.

19. Stadt Kempten rozhodnutím z 30. januára 2012 odmietol colne vybaviť zásielku hovädzieho dobytku, pričom požadoval, aby plán prepravy bol pozmenený tak, aby aj v prípade úseku cesty, ktorý sa uskutočňuje na území dotknutých tretích krajín, teda medzi Brestom a Andížanom, bol v súlade s ustanoveniami nariadenia č. 1/2005, čo vzhľadom na záznamy plánovania uvedené v oddiele 1 uvedeného plánu prepravy nebolo splnené.

20. Zuchtvieh-Export podala okrem návrhu na predbežné opatrenie, ktorému sa nevyhovelo, žalobu vo veci samej proti vyššie uvedenému rozhodnutiu, o ktorej aktuálne rozhoduje Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Bavorský správny súd, Nemecko) ako odvolací súd. Zuchtvieh-Export v rámci tejto žaloby predovšetkým požaduje, aby bola konštatovaná protiprávnosť rozhodnutia, ktoré Stadt Kempten vydalo 30. januára 2012, a aby bol vydaný súdny príkaz ukladajúci uvedenému mestu, aby colne vybavil spornú zásielku hovädzieho dobytku.

21. Účastníci konania vo veci samej uviedli pred vnútroštátnym súdom tvrdenia, ktoré si odporujú, pokiaľ ide o to, či v prípade cesty, ktorá začne na území Únie, ale skončí mimo tohto územia, sa nariadenie č. 1/2005, a najmä jeho článok 14 ods. 1, vzťahuje aj na úsek cesty, ktorý sa uskutočňuje na území jednej alebo viacerých tretích krajín.

22. Vnútroštátny súd sa vyjadril v prospech tvrdenia, podľa ktorého príslušný orgán miesta odoslania môže podľa článku 14 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 opečiatkovať plán prepravy v prípade prepravy, ktorej miesto odoslania sa nachádza na území Únie a miesto určenia sa nachádza na území tretej krajiny, len vtedy, ak jeho kontroly preukázali, že ustanovenia tohto nariadenia boli dodržané aj mimo územia Únie. V tomto ohľade na jednej strane uvádza, avšak bez vysvetlenia, články 1, 3, 5 a článok 21 ods. 1 písm. e) uvedeného nariadenia. Na druhej strane poukazuje najmä na dodatok k prílohe II k nariadeniu č. 1/2005, v ktorom je uvedený vzor jednotlivých oddielov plánu prepravy, a osobitne oddiel 1 týkajúci sa plánovania cesty, ktorý podľa neho obsahuje údaje v tomto zmysle:

- body 2 až 4 (plánovaná celková dĺžka trvania, miesto a čas odoslania, miesto určenia a čas príchodu), spoločne s vymedzením pojmu „cesta“ uvedeným v článku 2 písm. j) tohto nariadenia, ktoré preukazujú, že treba predložiť zápisy o celej ceste,
- vyhlásenie organizátora, ktoré je predmetom bodu 7 tohto oddielu, podľa ktorého „prijal vhodné opatrenia, aby podľa kritéria [uvedeného] nariadenia zaručil dobré životné podmienky zvierat počas celej cesty“.

23. Vnútroštátny súd poukazuje aj na to, že aj v prípade vývozu si dopravca musí uchovať kópiu plánu prepravy a zasláť ju príslušnému orgánu miesta odoslania v súlade s bodom 8 prílohy II napriek tomu, že je povinný odovzdať plán prepravy úradnému veterinárnemu lekárovi na výstupnom mieste v súlade s bodom 7 uvedenej prílohy.

24. Uvedený súd sa domnieva, že plán prepravy, ktorý predložila Zuchtvieh-Export, neobsahuje žiadny „pravdivý“ záznam v zmysle článku 14 ods. 1 písm. a) bodu ii) nariadenia č. 1/2005 o úsekoch cesty nachádzajúcich sa na území tretích krajín. Údaje uvedené v tomto pláne prepravy tak podľa neho nedovoľujú dospieť k záveru, že plánovaná cesta bola v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z tohto nariadenia.

25. V tejto súvislosti sa domnieva, že tvrdenie spoločnosti Zuchtvieh-Export, že v rámci etáp prepravy uskutočňovaných mimo územia Únie budú dodržané ustanovenia právnej úpravy uplatniteľnej v tretích krajinách, cez ktoré sa cesta uskutoční, ako aj medzinárodného dohovoru uplatniteľného v týchto krajinách, nie je dostatočné. Na to by podľa jeho slov bolo potrebné, aby sa to premietlo do záznamov v pláne prepravy. To sa však podľa jeho názoru v prejednávanej veci nestalo, pretože oddiel 1 sporného plánu prepravy neobsahuje žiadny „pravdivý“ záznam v zmysle, v akom je tento výraz použitý v článku 14 ods. 1 písm. a) bode ii) nariadenia č. 1/2005, pretože neuvádza žiadne oddychové miesto

na ceste medzi Brestom a Karagandou a medzi Karagandou a Andižanom, konečným miestom určenia. Okrem toho by sa opečiatkovanie plánu prepravy príslušným orgánom miesta odoslania mohlo chápať tak, že všetky podmienky cesty boli schválené až do miesta určenia, čo by podľa vnútroštátneho súdu nebolo vhodné aj voči orgánom tretích krajín.

26. Podľa opačného tvrdenia spoločnosti Zuchtvieh-Export sa schvaľovanie plánovania cesty v rámci kontrol, ktoré vykonáva príslušný orgán miesta odoslania podľa článku 14 ods. 1 nariadenia č. 1/2005, týka len úseku cesty, na ktorý sa toto nariadenie vzťahuje *ratione loci*. Podľa jej názoru viaceré ustanovenia nariadenia vrátane článku 21 ods. 1 písm. e) o kontrolách na výstupných miestach a miestach hraničnej kontroly svedčí o tom, že jeho režim sa neuplatňuje za hranicami Únie.

27. Zuchtvieh-Export súčasne poukazuje na to, že uplatniteľnosť noriem nariadenia č. 1/2005 mimo územia Únie, najmä noriem obsiahnutých v kapitole V prílohy I o intervale napájania a kŕmenia, dĺžke trvania cesty a čase odpočinku, je nerealistická a kontraproduktívna; v tretích krajinách sa tak podľa nej nenachádzajú takmer žiadne hygienicky a technicky bezpečné stajne na odpočinok zvierat počas prepravy, takže riziká zranení a šírenia infekčných chorôb sú veľké. Normy stanovené týmto nariadením sú totiž podľa jej názoru neoddeliteľné od kvality infraštruktúry na prepravu zvierat na území Únie, ako sú kontrolné miesta (ktoré sú aj oddychovými miestami) na tomto území, ktoré podliehajú technickým a hygienickým požiadavkám stanoveným v článku 36 uvedeného nariadenia.

28. Okrem toho je podľa jej názoru skutočnosť, že normy nariadenia č. 1/2005 sa z materiálneho hľadiska nevyhnutne a za každých okolností neuplatnia, preukázaná jeho článkom 30 ods. 6, ktorý stanovuje možnosť výnimiek pre dlhé cesty s cieľom zohľadniť vzdialenosti niektorých regiónov od pevniny Únie.

29. Z názvu bodu 6 oddielu 1 vzoru plánu prepravy („Zoznam plánovaných oddychových miest, prekladísk alebo výstupných miest“) podľa nej ďalej vyplýva, že organizátor prepravy nie je povinný uviesť všetky oddychové miesta. Ostatne zemepisné reálie podľa nej neumožňujú vždy predvídať, kde budú prestávky.

30. Okrem toho podľa jej názoru môžu byť tieto normy v protiklade s pravidlami uplatniteľnými v dotknutých tretích krajinách, ako sú tie, ktoré platia v Ruskej federácii, kde je stálou praxou orgánov, že zakazujú vykladať zvieratá počas odpočinku.

31. Napokon podľa jej názoru v prospech uplatniteľnosti nariadenia č. 1/2005 obmedzenej na územie Únie hovorí zásada teritoriality.

32. Žalovaný v konaní vo veci samej a Landesanstalt für Tiergesundheit Bayern (prokuratúra spolkovej krajiny Bavorsko) odpovedali na tieto tvrdenia, že nedostatok oddychových miest mimo územia Únie nezbavuje prepravcu povinností, ktoré mu v tomto smere ukladá nariadenie č. 1/2005. Konkrétne neumožnenie vyložiť zvieratá na čas odpočinku má podľa nich za následok, že prepravné priestory sa nečistia, napojenie všetkých zvierat nie je zaručené a že kontrola zdravotného stavu každého zvierata nie je možná. Podľa nich preto so zreteľom na odôvodnenie 5 tohto nariadenia, podľa ktorého sa dlhé cesty majú v rámci možnosti obmedziť, treba počítať s možnosťou, že v niektorých prípadoch sa preprava nemôže uskutočniť, ak logistické podmienky zamýšľanej prepravy nie sú v súlade s uplatniteľnými normami.

33. Za týchto okolností Bayerischer Verwaltungsgerichtshof rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 14 ods. 1 nariadenia [č. 1/2005] vykladať v tom zmysle, že v prípade dlhej cesty domácich nepárnokopytníkov, domáceho hovädzieho dobytku, oviec, kôz a ošípaných, ak sa miesto odoslania nachádza v členskom štáte, ale miesto určenia sa nachádza v tretej krajine, príslušný orgán miesta odoslania môže plán prepravy, ktorý predložil organizátor prepravy,

opečiatkovať podľa článku 14 ods. 1 písm. c) len v tom prípade, ak tento plán spĺňa požiadavky stanovené v článku 14 ods. 1 písm. a) bode ii), pokiaľ ide o celú cestu z miesta odoslania až do miesta určenia, teda aj v prípade úsekov cesty, ktoré sa nachádzajú úplne mimo územia Únie?

2. Má sa článok 14 ods. 1 nariadenia [č. 1/2005] vykladať v tom zmysle, že orgán miesta odoslania, ktorý je príslušný podľa tohto ustanovenia, môže organizátorovi prepravy uložiť na základe článku 14 ods. 1 písm. b) [tohto] nariadenia povinnosť zmeniť plánovanie zamýšľanej dlhej cesty tak, aby sa ustanovenia tohto nariadenia boli dodržané počas celej cesty z miesta odoslania do miesta určenia, aj keď sa niektoré úseky cesty nachádzajú výlučne v tretích krajinách?“

III – Moja analýza

34. Vnútroštátny súd sa svojimi prejudiciálnymi otázkami v podstate pýta, či sa článok 14 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 má vykladať v tom zmysle, že dlhá preprava z členského štátu do tretej krajiny vrátane úseku tejto prepravy, ktorý sa uskutočňuje mimo územia Únie, musí byť v súlade s týmto nariadením, najmä s ustanoveniami kapitoly V prílohy I k uvedenému nariadeniu týkajúcimi sa najmä dĺžky trvania cesty a času odpočinku, v dôsledku čoho môže byť príslušným orgánom miesta odoslania schválená len v prípade, že bola naplánovaná v súlade s týmito ustanoveniami.

35. Vnútroštátny súd chce týmto zistiť, či príslušný orgán miesta odoslania môže oprávnene odmietnuť opečiatkovať plán prepravy v prípade, že sa domnieva, že so zreteľom na záznamy uvedené v tomto pláne, ktoré sa vzťahujú na úsek cesty, ktorý sa uskutočňuje mimo Únie, nie je uvedený plán pravdivý v zmysle článku 14 ods. 1 písm. a) bodu ii) nariadenia č. 1/2005, a teda nie je v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia.

36. Cieľom plánu prepravy, ktorého vzor je uvedený v prílohe II k uvedenému nariadeniu, je poskytnúť príslušným orgánom informácie potrebné na uskutočnenie kontrol dodržiavania ustanovení nariadenia č. 1/2005 v prípade dlhých ciest. Vyhlásenia o organizácii cesty, ktoré sú obsiahnuté v pláne prepravy, musia byť overené a ich súlad musí byť pred nakládkou zvierat potvrdený príslušným orgánom miesta odoslania. Tieto informácie tvoria základ úradných kontrol, ktoré môžu byť vykonané v priebehu skutočnej realizácie cesty, to znamená pri nakládke, počas prepravy alebo na mieste určenia.

37. Kontroly pred odoslaním sa týkajú existencie a platnosti povinných správnych povolení (prepravcov, vozidiel, vodičov), dodržania maximálnej hustoty naložených zvierat povolenej pre jednotlivé kategórie zvierat uvedené vo vyhlásení, ako aj podrobností naplánovanej cesty, pričom sa zohľadnia intervaly medzi časmi odpočinku, ktoré sa požadujú v závislosti od dotknutých kategórií zvierat, naplánovanej vzdialenosti a pravdepodobného trvania činností v jednotlivých etapách cesty.

38. Príslušné orgány potom môžu vykonávať kontroly kedykoľvek v priebehu dlhej cesty. Tieto kontroly upravené článkom 15 nariadenia č. 1/2005 sa týkajú najmä dodržiavania plánovania, ktoré je uvedené v oddiele 1 plánu prepravy.

39. Vyhlásenia obsiahnuté v oddiele 1 plánu prepravy („Plánovanie“), ktoré sú ústredným bodom prejednávanej veci, sú určené na porovnanie s tými, ktoré sú obsiahnuté v oddiele 2 („Miesto odoslania“), 3 („Miesto určenia“), 4 („Vyhlásenie prepravcu“), a prípadne v oddiele 5 („Vzor hlásenia o nezrovnalostiach“). Oddiely 2 až 5 plánu prepravy sa teda postupne vyplňujú počas cesty, pričom kópia tohto plánu sa potom zašle príslušnému orgánu miesta odoslania.

40. Tu už treba uviesť, že preprava zvierat do tretích krajín alebo z tretích krajín je predmetom osobitných kontrol, a to na výstupných miestach a na miestach hraničnej kontroly Únie.

41. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania treba preskúmať so zreteľom na túto globálnu schému kontrol, ktoré sa vzťahujú na dlhé cesty.

42. V rámci odpovede na otázky položené vnútroštátnym súdom je nevyhnutné správne vymedziť rozsah informácií o dĺžke trvania cesty a čase odpočinku, ktoré musí organizátor dlhej cesty zapísať do plánu prepravy. Príslušný orgán miesta odoslania je totiž so zreteľom najmä na tieto informácie povinný podľa článku 14 ods. 1 písm. a) bodu ii) nariadenia č. 1/2005 rozhodnúť, či plán prepravy je alebo nie je pravdivý v zmysle uvedeného bodu a či možno vychádzať z toho, že preprava je v súlade s týmto nariadením.

43. Ak by sa prijalo tvrdenie, ktoré zastávajú Stadt Kempten, Landesanstalt für Landwirtschaft, Ernährung und Ländlichen Raum Bayern a Litovská republika, bolo by potrebné, aby plán prepravy podrobne uvádzal úsek cesty medzi výstupným miestom na území Únie a treťou krajinou určenia, a to spôsobom, ktorý by bol v súlade s požiadavkami na dĺžku trvania cesty a čas odpočinku, ktoré sú stanovené v bode 1.4 písm. d) a bode 1.5 kapitoly V prílohy I k nariadeniu č. 1/2005. Pokiaľ ide konkrétne o hovädzí dobytok, ktorý je predmetom spornej prepravy v konaní vo veci samej, tieto ustanovenia stanovujú nasledujúci rytmus cesty: po 14 hodinách prepravy sa zvieratám poskytne dostatočný odpočinok v trvaní najmenej 1 hodiny, najmä na účely napojenia a v prípade potreby nakrmenia. Po stanovenej dĺžke trvania cesty sa zvieratá musia vyložiť, nakrmiť, napojiť a musí im byť poskytnutý odpočinok najmenej 24 hodín.

44. Spoločnosti Zuchtvieh-Export sa vytyka, že nenaplánovala úsek cesty medzi výstupným miestom na území Únie a treťou krajinou konečného určenia v súlade s týmito pravidlami.

45. Podľa môjho názoru nie je táto výčitka opodstatnená.

46. Z článku 14 ods. 1 písm. a) bodu ii) nariadenia č. 1/2005 totiž jasne vyplýva, že predchádzajúca kontrola, ktorú musí vykonať príslušný orgán miesta odoslania, sa týka dodržiavania pravidiel obsiahnutých v tom istom nariadení. Určujúce je teda preskúmanie rozsahu pôsobnosti uvedeného nariadenia.

47. Článok 1 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 je v tomto ohľade jednoznačný. Znenie tohto ustanovenia jasne naznačuje, že toto nariadenie „sa vzťahuje na prepravu živých stavovcov v rámci Spoločenstva vrátane osobitných kontrol, ktoré vykonávajú príslušní úradníci v prípade zásielok, ktoré vstupujú na colné územie Spoločenstva alebo ho opúšťajú“.³

48. Takto zvolená formulácia normotvorcu Únie podľa môjho názoru znamená, že normy obsiahnuté v uvedenom nariadení a kontroly, ktoré s nimi súvisia, sa vzťahujú len na úsek prepravy zvierat, ktorý sa uskutočňuje na území Únie. To zahŕňa osobitné kontroly zásielok, ktoré vstupujú na colné územie Únie alebo ho opúšťajú, čo sa javí ako logické, pretože keď sa tieto kontroly vykonávajú, preprava zvierat sa uskutočňuje v rámci Únie, a preto musí byť v súlade s normami stanovenými v nariadení č. 1/2005 bez ohľadu na to, odkiaľ alebo kam smeruje.

49. So zreteľom na jasnú definíciu rozsahu pôsobnosti nariadenia č. 1/2005, ktorá je uvedená v jeho článku 1 ods. 1, nemožno tvrdiť, že formulácia zvolená normotvorcom Únie v článku 14 ods. 1 uvedeného nariadenia na označenie dlhých ciest, ktoré musí príslušný orgán miesta odoslania vopred kontrolovať, hovorí v prospech toho, že organizátor takých ciest je povinný pre úsek cesty, ktorý sa uskutočňuje medzi výstupným miestom na území Únie a treťou krajinou, dodržiavať normy týkajúce sa dĺžky trvania cesty a času odpočinku, ako sú stanovené v kapitole V prílohy I k nariadeniu č. 1/2005.

50. Pripomínam, že podľa článku 14 ods. 1 tohto nariadenia musí príslušný orgán miesta odoslania vykonať určité predchádzajúce kontroly v prípade „dlhých ciest, pri ktorých sa prepravujú domáce nepárnokopytníky a domáci hovädzí dobytok, ovce, kozy a ošípané medzi členskými štátmi a medzi členskými štátmi a tretími krajinami“.

3 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

51. Takto zvolené označenie dlhých ciest, ktoré musí príslušný orgán miesta odoslania kontrolovať z hľadiska toho, či spĺňajú požiadavky obsiahnuté v nariadení č. 1/2005, neznamená, že v prípade prepravy zvierat do tretej krajiny sa táto kontrola musí týkať nielen úseku cesty, ktorý sa uskutočňuje na území Únie, ale aj úseku cesty, ktorý sa uskutočňuje medzi výstupným miestom na tomto území a treťou krajinou určenia.

52. Účelom tohto spresnenia je totiž výhradne spresniť, že *všetky* dlhé cesty, teda cesty uskutočňované len medzi členskými štátmi Únie alebo smerujúce z tretích krajín alebo do nich, sú dotknuté predchádzajúcou kontrolou, ktorú vykonáva príslušný orgán miesta odoslania.⁴ Takáto formulácia umožňuje zahrnúť všetky dlhé cesty z hľadiska noriem stanovených v nariadení č. 1/2005 bez ohľadu na to, či sa celé alebo čiastočne uskutočňujú na území Únie.

53. So zreteľom na územnú pôsobnosť nariadenia č. 1/2005, ako je vymedzená v jeho článku 1 ods. 1, a na okolnosť, že kontrola, ktorú musí vykonať príslušný orgán miesta odoslania, sa týka dodržania noriem stanovených v tom istom nariadení, nemožno na základe článku 14 ods. 1 písm. e) bodu ii) uvedeného nariadenia vyžadovať od organizátora, aby pre úsek dlhej cesty, ktorý sa uskutočňuje mimo územia Únie, uviedol v pláne prepravy informácie o dĺžke trvania cesty a čase odpočinku v súlade s požiadavkami stanovenými v kapitole V prílohy I k nariadeniu č. 1/2005.

54. Inak povedané, bolo by rozporuplné, aby príslušný orgán miesta odoslania mohol organizátorovi vytýkať, že pre úsek cesty, ktorý sa uskutočňuje medzi výstupným miestom na území Únie a treťou krajinou, nezapísal do plánu prepravy oddychové miesta s intervalmi, ktoré by zodpovedali požiadavkám stanoveným v kapitole V prílohy I k nariadeniu č. 1/2005, a to aj napriek tomu, že je na jednej strane rozsah pôsobnosti tohto nariadenia obmedzený na územie Únie a na druhej strane je podľa článku 14 ods. 1 písm. a) bodu ii) uvedeného nariadenia kontrola, ktorú musí tento orgán vykonať, kontrolou týkajúcou sa dodržania noriem, ktoré sú v ňom stanové.

55. Vyvodzujem z toho, že „zoznam plánovaných oddychových miest, miest preloženia alebo miest výstupu“, ktorý musí byť uvedený v rubrike 6 oddielu 1 plánu prepravy, vyžaduje, aby doň boli zapísané len miesta, ktoré sa nachádzajú na území Únie.

56. Z toho podľa môjho názoru vyplýva, že článok 14 ods. 1 písm. a) bod ii) nariadenia č. 1/2005 sa má vykladať v tom zmysle, že pokiaľ ide najmä o dĺžku trvania cesty a čas odpočinku, ktoré sú stanovené v kapitole V prílohy I k tomuto nariadeniu, oprávňuje príslušný orgán miesta odoslania overiť len to, či je plán prepravy, ktorý organizátor predložil, pravdivý a či umožňuje usúdiť, že pokiaľ ide o úsek cesty uskutočnený medzi miestom odoslania a výstupným miestom na území Únie, preprava je v súlade s uvedeným nariadením.

57. Na účely rozšírenia územnej pôsobnosti toho istého nariadenia sa nemožno odvolávať na vymedzenia pojmov „cesta“ a „preprava“, ktoré sú v rozsahu, v akom označujú celú prepravnú operáciu až do vyloženia zvierat v mieste určenia, uvedené v článku 2 písm. j) a w) nariadenia č. 1/2005, bez toho, aby sa rozlišovali prípady, keď sa toto miesto nachádza na území Únie alebo na území tretej krajiny. Naopak, tieto vymedzenia pojmov sa musia vykladať z hľadiska článku 1 ods. 1 uvedeného nariadenia, ktorý je jediným článkom, ktorého predmetom je stanovenie územnej pôsobnosti nariadenia č. 1/2005.

4 — Rovnaká analýza platí pre článok 5 ods. 4 nariadenia č. 1/2005, ktorý *pri dlhých cestách medzi členskými štátmi a medzi nimi a tretími krajinami* ukladá prepravcom a organizátorom povinnosť dodržiavať ustanovenia o pláne prepravy, ktoré sú uvedené v prílohe II k tomuto nariadeniu.

58. Ďalšie ustanovenia tohto nariadenia navyše potvrdzujú, že pokiaľ ide o úsek cesty, ktorý sa uskutočňuje medzi výstupným miestom na území Únie a treťou krajinou určenia, organizátor nemusí na účely predchádzajúcej kontroly stanovenej v článku 14 ods. 1 písm. a) bode ii) uvedeného nariadenia uviesť informácie týkajúce sa plánovania cesty v súlade s požiadavkami obsiahnutými v kapitole V prílohy I k nariadeniu č. 1/2005.

59. V tejto súvislosti pripomínam, že pri dlhých cestách smerujúcich do tretej krajiny je kontrola, ktorú vykonáva príslušný orgán miesta odoslania, doplnená ďalšími kontrolami. Na jednej strane ide o kontroly stanovené v článku 15 nariadenia č. 1/2005, ktoré sa na účely najmä overenia, či dĺžka trvania cesty a čas odpočinku zodpovedajú limitom stanoveným v kapitole V prílohy I k tomuto nariadeniu, môžu uskutočniť kedykoľvek v priebehu cesty na území Únie.

60. Pokiaľ ide o túto poslednú kategóriu kontrol, článok 21 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 stanovuje, že úradní veterinárni lekári členských štátov pri príchode zvierat na výstupné miesto skontrolujú, či sú zvieratá prepravované v súlade s týmto nariadením. V rámci kontrol na výstupných miestach sa takto v podstate overí, či prepravcovia majú platné povolenie, či vodiči môžu predložiť platné osvedčenie o spôsobilosti, či sú zvieratá schopné pokračovať v ceste, či dopravné prostriedky, ktorými majú zvieratá pokračovať v ceste, zodpovedajú ustanoveniam kapitoly II, prípadne kapitoly VI prílohy I k uvedenému nariadeniu, a či domáce nepárnokopytníky, domáci hovädzí dobytok, ovce, kozy a ošípané boli alebo majú byť prepravované počas dlhých ciest.

61. Okrem toho článok 21 ods. 1 písm. e) nariadenia č. 1/2005 ustanovuje, že úradní veterinárni lekári musia overiť, „či v prípade vývozu prepravcovia preukázali, že je cesta z miesta odoslania do prvého miesta vyloženia v krajine konečného určenia v súlade s medzinárodnou dohodou uvedenou v prílohe V pre dotknuté tretie krajiny“. V tejto súvislosti uvedená príloha obsahuje zmienku o Európskom dohovore o ochrane zvierat pri medzinárodnej preprave⁵.

62. Podľa môjho názoru možno z článku 21 ods. 1 písm. e) nariadenia č. 1/2005 vyvodit', že cesta medzi výstupným miestom na území Únie a treťou krajinou určenia sa riadi, čo je konzistentné aj územnou pôsobnosťou nariadenia č. 1/2005, ako je uvedená v článku 1 ods. 1 tohto nariadenia, nie normami obsiahnutými v uvedenom nariadení, ale v relevantných prípadoch medzinárodnými dohodami.

63. Okrem toho viaceré ustanovenia nariadenia č. 1/2005 podľa môjho názoru dokazujú, že pri dlhých cestách do tretej krajiny má byť plán prepravy vyplnený len do výstupného miesta na území Únie.

64. Ako predovšetkým spresňuje článok 21 ods. 2 tohto nariadenia, pri takých cestách „úradní veterinárni lekári na výstupných miestach... uskutočnia kontroly uvedené v prílohe II oddieli 3 ‚miesto určenia‘ plánu prepravy a zaznamenajú ich“. Pri týchto cestách teda úradný veterinárny lekár na výstupnom mieste nahrádza držiteľa zvierat na mieste určenia, ktorému v zásade prislúcha vyplniť oddiel 3 plánu prepravy. Inak povedané, práve tento veterinárny lekár, ktorý v tomto štádiu cesty musí overiť, či je tento plán prepravy v súlade s nariadením č. 1/2005, a predovšetkým či bolo plánovanie uvedené v oddiele 1 plánu prepravy dodržané medzi miestom odoslania a výstupným miestom.

65. Zmysel niekoľkých úvodných bodov prílohy II k nariadeniu č. 1/2005 je rovnaký. Podľa bodu 3 písm. e) tejto prílohy organizátor tak „zabezpečí, aby plán prepravy sprevádzal zvieratá počas cesty až do miesta určenia, alebo *v prípade vývozu do tretej krajiny, aspoň po výstupné miesto*“.⁶ Okrem toho v bode 7 prvom pododseku uvedenej prílohy sa uvádza, že „v prípade vývozu zvierat do tretej krajiny

5 — Dohovor podpísaný 13. decembra 1968 v Paríži. Text revidovaný v súlade s ustanoveniami Protokolu k Európskemu dohovoru o ochrane zvierat pri medzinárodnej preprave, ktorý nadobudol platnosť 7. novembra 1989. Pokiaľ ide o podpísanie tohto dohovoru Úniou, pozri rozhodnutie Rady 2004/544/ES z 21. júna 2004 o podpísaní Európskeho dohovoru o ochrane zvierat pri medzinárodnej preprave (revidovaný) (Ú. v. EÚ L 241, s. 21).

6 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

prepravcovia odovzdajú plán prepravy úradnému veterinárnemu lekárovi na výstupnom mieste“. Konštatovanie, podľa ktorého si prepravca musí podľa bodu 8 prílohy II k nariadeniu č. 1/2005 uchovať jednu kópiu vyplneného plánu prepravy, nevyvracia, ale naopak potvrdzuje skutočnosť, že originál plánu prepravy sa už ďalej nemusí vyplňať po tom, ako úradný veterinárny lekár na výstupnom mieste Únie vykonal kontroly.

66. V tomto ohľade ak by normotvorca Únie chcel uložiť dodržiavanie noriem obsiahnutých v kapitole V prílohy II k nariadeniu č. 1/2005 pre úsek cesty, ktorý sa uskutočňuje medzi výstupným miestom a treťou krajinou určenia, uložil by prepravcovi, aby si uchovával originál plánu počas celej cesty a stanovil by systém kontroly v tretej krajine.

67. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že pri dlhej ceste do tretej krajiny sa plánovanie cesty, ktoré je zapísané v oddiele 1 plánu prepravy, konkrétne premietne do iných oddielov tohto plánu len po výstupné miesto na území Únie. Účelom tohto plánovania teda nie je jeho porovnanie s cestou, ktorá sa skutočne uskutočnila za týmto výstupným miestom. Nebolo by preto koherentné vyžadovať, aby takéto plánovanie obsahovalo informácie o dĺžke trvania cesty a čase odpočinku v súlade s požiadavkami stanovenými v kapitole V prílohy I k nariadeniu č. 1/2005, pokiaľ ide o úsek cesty uskutočňovanej za výstupným miestom, ktoré sa nachádza na území Únie, keď tento úsek cesty nie je v rámci všeobecného režimu úpravy nariadenia predmetom kontrol.

68. V tomto ohľade porovnanie s osobitným režimom zavedeným normotvorcom Únie v oblasti vývozných náhrad dokazuje, že mimo rámca tohto režimu sa požiadavky obsiahnuté v kapitole V prílohy I k nariadeniu č. 1/2005 nemajú vzťahovať na úsek prepravy zvierat, ktorý sa uskutočňuje mimo územia Únie.

69. Podľa článku 168 nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007 z 22. októbra 2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov)⁷, ak ide o výrobky sektora hovädzieho a telacieho mäsa, „poskytovanie a vyplácanie náhrad za vývoz živých zvierat podlieha dodržiavaniu ustanovení právnych predpisov Spoločenstva, ktoré sa týkajú pohody zvierat a najmä ochrany zvierat počas prepravy“.

70. V článku 1 nariadenia Komisie (EÚ) č. 817/2010 zo 16. septembra 2010, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá v súlade s nariadením Rady (ES) č. 1234/2007, pokiaľ ide o požiadavky na poskytovanie vývozných náhrad v súvislosti s pohodou hovädzieho dobytku počas prepravy⁸, s nadpisom „Rozsah pôsobnosti“ sa uvádza, že vývozné náhrady sa vyplácajú „len ak sa počas prepravy zvierat na prvé miesto vykládky v tretej krajine konečného určenia dodržali články 3 až 9 nariadenia (ES) č. 1/2005 a v ňom uvedené prílohy...“.

71. Z tohto posledného ustanovenia jasne vyplýva, že na rozdiel od toho, čo platí v rámci všeobecného režimu úpravy nariadenia č. 1/2005, sa dodržiavanie požiadaviek stanovených v článkoch 3 až 9 tohto nariadenia, ako aj v ňom uvedených prílohách, vyžaduje v priebehu celej cesty vrátane úseku cesty, ktorý sa uskutočňuje medzi výstupným miestom na území Únie a treťou krajinou určenia.

72. Systém kontroly zavedený nariadením č. 817/2010 je prispôbený tomuto rozšírenému rozsahu pôsobnosti požiadaviek stanovených nariadením č. 1/2005.

73. Pokiaľ ide o kontroly na colnom území Únie, článok 2 ods. 2 nariadenia č. 817/2010 stanovuje, že úradný veterinárny lekár v mieste výstupu uskutoční tieto overenia.

7 — Ú. v. EÚ L 299, s. 1.

8 — Ú. v. EÚ L 245, s. 16.

74. Na jednej strane musí úradný veterinárny lekár v mieste výstupu podľa článku 2 ods. 2 písm. a) tohto nariadenia overiť, či „boli splnené požiadavky ustanovené v nariadení (ES) č. 1/2005 od miesta odoslania... po miesto výstupu“.

75. Na druhej strane tento veterinárny lekár musí podľa článku 2 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 817/2010 overiť, či „boli podmienky pri preprave počas zvyšku cesty v súlade s nariadením (ES) č. 1/2005 a či boli prijaté potrebné opatrenia na zabezpečenie jeho dodržiavania do prvej vykládky v tretej krajine konečného určenia“.

76. Úradný veterinárny lekár v mieste výstupu zapíše výsledky tejto kontroly do „Správy o kontrole v mieste výstupu“, ktorej vzor je uvedený v prílohe I k nariadeniu č. 817/2010. Tato správa rozlišuje medzi kontrolami, ktoré sa vzťahujú na cestu až do miesta výstupu a tými, ktoré sa týkajú cesty od miesta výstupu. Na to, aby kontroly boli považované za uspokojivé, je potrebné, aby vývozca splnil požiadavky obsiahnuté v nariadení č. 1/2005 pre oba úseky cesty.

77. Tieto kontroly sú potom doplnené kontrolami v tretích krajinách.

78. Vývozca tak musí v súlade s článkom 3 ods. 1 písm. a) a b) nariadenia č. 817/2010 zabezpečiť, aby zvieratá boli po opustení colného územia Únie predmetom kontroly v dvoch prípadoch, a to jednak všade tam, kde dochádza k výmene dopravného prostriedku, a jednak v mieste prvej vykládky v tretej krajine konečného určenia. Podľa článku 3 ods. 2 tohto nariadenia musia byť tieto kontroly vykonávané medzinárodnou agentúrou pre kontrolu a dozor, schválenou a kontrolovanou na tento účel členskými štátmi alebo úradnými orgánmi.

79. Tento opis osobitného režimu úpravy nariadenia č. 817/2010 podľa môjho názoru dokazuje, že ak by si normotvorca Únie želal všeobecne rozšíriť povinnosť organizátora dlhej cesty splniť požiadavky obsiahnuté v kapitole V prílohy I k nariadeniu č. 1/2005 v prípade úseku cesty, ktorý sa uskutočňuje medzi výstupným miestom na území Únie a treťou krajinou určenia, jednak by si zvolil širšie vymedzenie rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, než je to, ktoré si zvolil v jeho článku 1 ods. 1, a jednak by spojil túto povinnosť so systémom kontrol porovnateľným s tým, ktorý bol zavedený v oblasti vývozných náhrad.

80. So zreteľom na všetky tieto skutočnosti sa domnievam, že nariadenie č. 1/2005 sa má vykladať v tom zmysle, že pokiaľ ide o úsek cesty, ktorý sa uskutočňuje medzi výstupným miestom na území Únie a treťou krajinou určenia, neukladá organizátorovi dlhej cesty do tretej krajiny, aby v rubrike 6 oddielu 1 plánu prepravy uviedol informácie o dĺžke trvania cesty a čase odpočinku v súlade s požiadavkami stanovenými v kapitole V prílohy I k tomuto nariadeniu.

81. V dôsledku toho zastávam názor, že článok 14 ods. 1 písm. a) bod ii) a článok 14 ods. 1 písm. c) uvedeného nariadenia sa majú vykladať v tom zmysle, že príslušný orgán miesta odoslania nemôže odmietnuť opečiatkovať plán prepravy z dôvodu, že informácie zapísané v tomto pláne, ktoré sa vzťahujú na úsek cesty, ktorý sa uskutočňuje medzi výstupným miestom na území Únie a treťou krajinou určenia, nie sú v súlade s požiadavkami stanovenými v kapitole V prílohy I k nariadeniu č. 1/2005.

82. To isté platí v opačnom smere v prípade prepravy zvierat z tretej krajiny. Od organizátora tejto prepravy sa bude vyžadovať, aby splnil požiadavky obsiahnuté v tomto nariadení od svojho vstupu na územie Únie cez miesto hraničnej kontroly. Na druhej strane so zreteľom na skutočnosť, že rozsah pôsobnosti uvedeného nariadenia je obmedzený na územie Únie, nemožno od tohto organizátora vyžadovať, aby splnil tie isté požiadavky v súvislosti s úsekom cesty, ktorý sa uskutočnil pred jeho vstupom na územie Únie, aj keď cesta z tretej krajiny do členského štátu určenia predstavuje jednu a tú istú cestu.

83. V prejednávanej veci je teraz potrebné preskúmať opodstatnenosť tvrdenia Európskej komisie.

84. Aj keď sa totiž so zreteľom na vysvetlenia, ktoré Komisia poskytla vo svojich písomných pripomienkach, ako aj na pojednávaní, zdá, že sa okrem iného domnieva, že požiadavky uvedené v kapitole V prílohy I k nariadeniu č. 1/2005 sa nevzťahujú na úsek cesty, ktorý sa uskutočňuje mimo územia Únie, napriek tomu navrhuje strednú cestu spočívajúcu v podstate v tom, aby príslušnému orgánu miesta odoslania bolo umožnené overiť, či v prípade tohto úseku cesty organizátor tejto cesty dodržal „všeobecné podmienky prepravy zvierat“ vymenované v článku 3 nariadenia č. 1/2005.

85. Pripomínam, že toto ustanovenie uvádza zásadu, podľa ktorej „žiadna osoba nesmie prepravovať zvieratá alebo uskutočňovať prepravu zvierat spôsobom, ktorý im môže zapríčiniť zranenie alebo nadmerné utrpenie“. Obsahuje aj niektoré všeobecné podmienky, ako napr. podmienku, podľa ktorej „vopred sa prijímú všetky potrebné opatrenia na minimalizovanie dĺžky cesty a zabezpečenie potrieb zvierat počas nej“, ďalej podmienku, ktorá stanovuje, že „preprava na miesto určenia sa uskutočňuje bezodkladne, pričom sa pravidelne kontrolujú a udržiavajú podmienky pohody zvierat“, a napokon podmienku, podľa ktorej „zvieratám sa v primeraných intervaloch poskytuje voda, krmivo a odpočinok v množstve a kvalite primeranej pre ich druh a veľkosť“.

86. Nemyslím si, že by riešenie presadzované Komisiou mohlo obstať, a to z nasledujúcich dôvodov.

87. Po prvé treba zdôrazniť skutočnosť, že ak nie je uvedený opak, vymedzenie územnej pôsobnosti tohto nariadenia, ako vyplýva z jeho článku 1 ods. 1, nevyhnutne platí pre všetky požiadavky obsiahnuté v uvedenom nariadení nezávisle od toho, či ide o „všeobecné podmienky prepravy zvierat“, ako sú vymenované v článku 3 nariadenia č. 1/2005, alebo o konkrétnejšie požiadavky, ako sú technické pravidlá, ktoré sú podrobne uvedené v prílohe I k tomu istému nariadeniu.

88. So zreteľom na jasné znenie článku 1 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 sa teda zdá nemožné tvrdiť, ako to robí Komisia, že požiadavky uvedené v kapitole V prílohy I k tomuto nariadeniu sa nevzťahujú na úsek cesty, ktorý sa uskutočňuje mimo územia Únie, a zároveň že by sa tento nedostatok uvedeného nariadenia mohol napraviť rozšírením rozsahu pôsobnosti „všeobecných podmienok prepravy zvierat“, ktoré sú uvedené v článku 3 nariadenia č. 1/2005, na celú cestu až do tretej krajiny určenia.

89. Po druhé by riešenie navrhované Komisiou viedlo k tomu, že by sa príslušnému orgánu miesta odoslania priznala široká miera voľnej úvahy na účely posúdenia, či sú naplánovaná dĺžka trvania cesty a naplánovaný čas odpočinku, pokiaľ ide o úsek cesty, ktorý sa uskutočňuje mimo územia Únie, primerané. Rozdiely v posúdení na strane príslušných orgánov, ku ktorým by to viedlo, sa mi javia ako ťažko zlučiteľné s požiadavkou jednotného uplatnenia nariadenia č. 1/2005, rovnako ako s inými cieľmi, ktoré toto nariadenie okrem ochrany zvierat počas prepravy sleduje, a to odstránenie technických prekážok obchodu so živými zvieratami a umožnenie riadneho fungovania organizácií trhov.⁹

90. Ak to zhrniem, keby sa pripustilo, že príslušnému orgánu miesta odoslania prislúcha taká široká miera voľnej úvahy pri vykonávaní podmienok stanovených v článku 3 uvedeného nariadenia, ktoré sa vyznačujú svojou všeobecnou povahou, narušilo by to hospodársku súťaž medzi organizátormi preprav živých zvierat.

91. Z týchto dôvodov nesúhlasím s tvrdením Komisie, ktoré na otázky položené vnútroštátnym súdom odpovedá odlišne podľa toho, či ide o všeobecné podmienky prepravy zvierat, ako sú podmienky vymenované v článku 3 nariadenia č. 1/2005, alebo o konkrétnejšie požiadavky obsiahnuté v tomto nariadení, ako sú tie, ktoré sú vymenované v kapitole V prílohy I k tomuto nariadeniu.

9 — Pozri v tejto súvislosti rozsudok Danske Svineproducenter (C-316/10, EU:C:2011:863, body 44 a 55).

92. Na záver musím uviesť, že som si dokonale vedomý významu cieľa ochrany zvierat počas prepravy. Rovnako som si dobre vedomý aj článku 13 ZFEÚ, ktorý Únii a členským štátom ukladá, aby v prípade, že stanovujú a vykonávajú politiky Únie najmä v oblastiach poľnohospodárstva a dopravy, plne zohľadňovali požiadavky na dobré životné podmienky zvierat ako vnímajúcich bytostí.

93. Rozumiem aj snahe o dosiahnutie užitočného účinku nariadenia č. 1/2005 s čo možno najširšou pôsobnosťou zo zemepisného hľadiska, či už s oporou vo všeobecných pravidlách uvedených v článku 3 tohto nariadenia, alebo v článku 13 ZFEÚ.

94. Treba však konštatovať, že normotvorca Únie zamýšľal, aspoň v tomto štádiu vývoja práva Únie, obmedziť rozsah pôsobnosti *ratione loci* nariadenia č. 1/2005 na územie Únie.

95. V dôsledku uvedeného je podľa môjho názoru na tom istom normotvorcovi, a jedine na ňom, aby v budúcnosti uložil dodržiavanie požiadaviek obsiahnutých v tomto nariadení počas celej dlhej cesty vrátane jej úseku, ktorý sa uskutočňuje mimo územia Únie, a aby takéto rozšírenie územnej pôsobnosti uvedeného nariadenia spojil so zavedením vhodného systému kontrol.

IV – Návrh

96. Vzhľadom na predchádzajúce úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky, ktoré položil Bayerischer Verwaltungsgerichtshof, takto:

Nariadenie Rady (ES) č. 1/2005 z 22. decembra 2004 o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností a o zmene a doplnení smerníc 64/432/EHS a 93/119/ES a nariadenia (ES) č. 1255/97 sa má vykladať v tom zmysle, že pokiaľ ide o úsek cesty, ktorý sa uskutočňuje medzi výstupným miestom na území Únie a treťou krajinou určenia, neukladá organizátorovi dlhej cesty do tretej krajiny, aby v rubrike 6 oddielu 1 plánu prepravy uviedol informácie o dĺžke trvania cesty a čase odpočinku v súlade s požiadavkami, ktoré sú stanovené v kapitole V prílohy I k tomuto nariadeniu alebo v súlade so všeobecnými podmienkami prepravy zvierat stanovenými v článku 3 uvedeného nariadenia.

Článok 14 ods. 1 písm. a) bod ii) a článok 14 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 1/2005 sa teda majú vykladať v tom zmysle, že príslušný orgán miesta odoslania nemôže odmietnuť opečiatkovať plán prepravy z dôvodu, že informácie zapísané v tomto pláne, ktoré sa vzťahujú na úsek cesty, ktorý sa uskutočňuje medzi výstupným miestom na území Únie a treťou krajinou určenia, nie sú v súlade s požiadavkami stanovenými v kapitole V prílohy I k tomuto nariadeniu, ani so všeobecnými podmienkami prepravy zvierat stanovenými v článku 3 uvedeného nariadenia.